

Wij doen wat werkt!

SCHOOLVEILIGHEIDSPLAN

2020-2024

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Visie, missie en veiligheid	4
1.1 Visie en missie PRO33college	4
1.2 Visie op veiligheid	5
2. Preventie	6
3. Sociale veiligheid	6
3.1 Welbevinden	6
3.2 Diversiteit	6
3.3 Omgangsregels	7
3.4 Sociale media	7
3.5 Alcohol, roken & drugs	8
3.6 Seksualiteit	8
3.7 'Opvang' na schokkende gebeurtenis	8
4. Fysieke veiligheid	9
4.1 Wet op de arbeidsomstandigheden	9
4.2 RI&E	9
4.3 ARBO	10
4.4 Rollen en taken	10
4.4 Brandveiligheid en ontruiming	11
4.6 Cameraprotocol	11
4.7 Toezicht	11
5. Interventiebeleid	12
5.1 Vormen van ongewenst gedrag	12
5.2 Soorten interventies	13
5.3 Schade/herstelgericht werken	13
6. Meten, verbeteren en kwaliteitshandhaving	13
6.1 Incidenten	13
6.2 Calamiteitenplan	14
6.3 Onderzoek naar veiligheidsbeleving	14
6.4 Klachtenprocedure	14
7. Organisatie	15
Bijlage 1: Vormen van ontoelaatbaar gedrag	16
Bijlage 2: Soorten interventies bij ongewenst ontoelaatbaar gedrag	20
Bijlage 3: Schade/herstelgericht werken	23
Bijlage 4: Negen gouden regels bij calamiteiten	25

Inleiding

Scholen zijn een ontmoetingsplaats van en voor veel mensen. PRO33college wil dat de school een veilige omgeving is waar leerlingen en personeel zich op hun gemak voelen. Een plek waar goed en prettig gewerkt en geleerd kan worden. Pas als veiligheid zowel door de leerling als personeel ervaren wordt, kan er een voedingsbodemp ontstaan waarin een leerling zichzelf kan ontplooien en ontwikkelen. Voor personeelsleden ontstaan dan de mogelijkheden deze situaties voor de leerlingen te arrangeren.

Toch verloopt het interactieproces (soms letterlijk) niet altijd zonder slag of stoot en hebben we soms te maken met grensoverschrijdend gedrag en bijzondere situaties. Om in dergelijke situaties planmatig, verstandig, eenduidig en consequent te kunnen handelen is een houvast belangrijk. Om die reden is dit schoolveiligheidsplan opgesteld.

Dit document is opgesteld als een onderlegger en als een leeswijzer. Dat betekent dat per onderwerp een korte introductie gegeven wordt. Vervolgens wordt verwezen naar een bijlage. Van sommige bijlages worden (ook) losse hand-outs gemaakt, die erbij gepakt kunnen worden als het onderwerp speelt. Daarop valt kort en krachtig te lezen wat ons beleid is en wat de te nemen stappen zijn. Daarmee is het tegelijkertijd ook een checklist.

Omdat voorkomen altijd beter is dan genezen, wordt gestart met een hoofdstuk over preventie (2). Vervolgens gaan we in op twee soorten veiligheid: de sociale veiligheid, alles wat er in de sociale interactie gebeurt (3) en fysieke veiligheid, dat wat met het schoolgebouw en – omgeving en het eigen lichaam te maken heeft(4). Verder gaan we in op het interventiebeleid (5). Daar moet wel bij opgemerkt worden, dat we hier slechts in grote lijnen de richtlijnen weergeven die wij het belangrijkste vinden. In de praktijk zal veel van het interventiebeleid op maatwerk neerkomen. Het is immers belangrijk om 'achter het gedrag' te kijken en daar een passende reactie of interventie op te geven. Dat neemt niet weg dat op bepaald gedrag altijd een hele duidelijke sanctie volgt.

PRO33college wil ook op het gebied van veiligheid een lerende organisatie zijn. Daarom wordt ook bij dit onderwerp de PDCA cyclus gehanteerd, en is een proces ingericht van continue kwaliteitsverbetering (6). Tot slot geven we weer hoe het veiligheidsbeleid in de praktijk georganiseerd is binnen onze school (7).

1. Visie, missie en veiligheid

1.1 Visie en missie PRO33college

Als praktijkonderwijs hebben wij de opdracht om onze leerlingen te stimuleren en te ondersteunen hun talenten maximaal te ontwikkelen, door aan te sluiten bij hun mogelijkheden en passies. Met als doel dat zij zo zelfstandig mogelijk functioneren en zoveel als mogelijk meedoen in de samenleving, nu en in de toekomst. Het praktijkonderwijs wil daarmee een belangrijke bijdrage leveren aan een inclusieve samenleving: een samenleving die elk mens kansen biedt.

Om mee te kunnen doen in de samenleving is werk van groot belang. Met de juiste begeleiding is het merendeel van onze leerlingen prima in staat om in een reguliere werkomgeving te leren en te werken. Een goede voorbereiding op werk is een van de kerntaken van het praktijkonderwijs.

Onze school wil op lokaal niveau een centrumfunctie in de wijk vervullen, een plek waar buurtbewoners en leerlingen elkaar ontmoeten en iets voor elkaar kunnen betekenen. Een plek van waaruit levensecht werken mogelijk is. We willen goede relaties met bedrijven onderhouden. Bedrijven bieden onze leerlingen tenslotte leerzame stages aan en andersom bieden wij bedrijven toekomstige waardevolle praktijkgerichte werknemers.

De kernwaarden ontmoeten, ontdekken en ontwikkelen staan centraal in het onderwijs op PRO33college.

Ontmoeten

Het ontmoeten is de basis. We leren elkaar kennen.
We kunnen omgaan met verschillen en respecteren elkaar.

Ontdekken

We ontdekken onze eigen en elkaars identiteit, waarden en talenten.

Ontwikkelen

We ontwikkelen competenties rondom wonen, werken, vrije tijd en burgerschap.
Bij ontwikkeling hoort het maken van fouten, daarom krijgen leerlingen bij ons veel kansen.

Samenwerken vinden wij belangrijk, samen kom je verder en bereik je meer.

Iedere leerling is uniek en heeft een onderwijsprogramma en ondersteuningsaanbod dat specifiek op hem of haar is afgestemd. Wij doen wat werkt!

1.2 Visie op veiligheid

Leerlingen zitten op school om te leren. Ze zijn pas in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als ze zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Daarvoor is het nodig dat ze zich kwetsbaar kunnen opstellen, dat ze zich gezien en geaccepteerd voelen en dat ze het gevoel hebben erbij te horen.

Zorgen voor sociale veiligheid gaat dus over méér dan het tegengaan van onveiligheid. Leerlingen hebben ruimte nodig om te mogen ontdekken waar grenzen liggen, om fouten te maken, om te leren verantwoordelijkheid te nemen en daarop te worden aangesproken. De school is daarbij een veilige basis. Voor leerlingen is de school een plek waar ze zich veilig en gesteund voelen, uitgedaagd worden en meetellen en waar ze gezien worden. Dit alles leidt ertoe dat ze zich kunnen ontwikkelen. Tegelijk is het ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten en waar zij kennismaken met de samenleving en verschillen in normen, waarden en omgangsvormen.

Daarbij is het klimaat op de school heel belangrijk. Wij zijn een veilige school voor leerlingen, medewerkers en bezoekers. Wij werken samen op basis van wederzijds respect. We erkennen en accepteren dat er verschillen zijn. Er is respect voor materiaal en omgeving. We besteden aandacht aan welzijn en welbevinden. We gaan uit van een positieve waarderende benadering, waarbij wij tevens duidelijke verwachtingen ten aanzien van gedrag hanteren en grenzen stellen. Dit start bij de ouders/verzorgers (zie partnerschap ouders), door hierin samen op te trekken, met een open houding creëren wij een basis van vertrouwen met elkaar.

Een veilige school is van groot belang, daaraan geven wij invulling door voortdurend serieus aandacht te geven aan het realiseren van een veilig schoolklimaat en aan het voorkomen, herkennen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag. We werken oplossingsgericht en soms ook herstelgericht zodat wij van onze fouten kunnen leren en onze kwaliteiten leren in te zetten.

Daarbij is het belangrijk dat wij kritisch naar onszelf blijven kijken en ervoor zorgen dat elk incident leidt tot verkleining van de kans op nieuw grensoverschrijdend gedrag. Dan creëer je een cultuur waarin zowel leerlingen als medewerkers aan het denken worden gezet over hun houding en handelen en waarin hier open over wordt gepraat.

2. Preventie

Het voorkomen van conflicten is van groot belang. Het pedagogisch klimaat dat in de school wordt gecreëerd door personeel en leerlingen, de ondersteuningsstructuur van de school, de omgeving van de school en het gebouw zelf, hebben hier veel invloed op. De volgende middelen en regelingen worden ingezet voor een preventieve werking:

- Regels eenduidig hanteren
- Gezamenlijk werken aan een positief schoolklimaat (Oplossingsgericht Werken)
- Toezicht door medewerkers en ALT.
- Intakegesprekken met ouders van nieuwe leerlingen.
- Lessen sociaal emotionele vorming.
- Themaweken (week van de liefde, thema's in de PRO33weken)
- Overige trainingen, o.a weerbaarheidstraining
- Lespakketten: o.a. over cyberpesten.

3. Sociale veiligheid

Sociale veiligheid kan omschreven worden als het gevoel van veiligheid dat leerlingen, medewerkers en bezoekers hebben in en rondom de school. Dit vraagt om een set aan maatregelen en beleid ten aanzien van agressie en geweld, omgangsnormen en andere zaken.

Veel van de protocollen en gedragsnormen zijn vanzelfsprekend voor zowel leerlingen als personeel, ouders/verzorgers en anderen. Evengoed is het verstandig om deze onderwerpen duidelijk op te nemen in het beleid van de school.

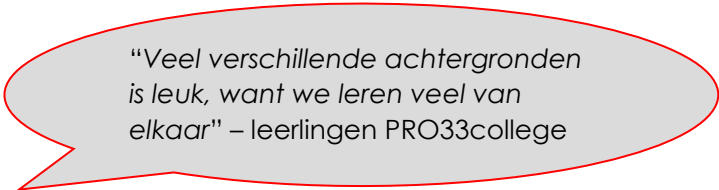
3.1 Welbevinden

Aandacht geven aan welbevinden is belangrijk voor de veiligheid in de school. Gedragsregels, zorg voor elkaar, activiteiten op het gebied van welbevinden werken mee aan een gezond en veilig schoolklimaat. We hebben daarom het certificaat Welbevinden behaald, een certificaat wat uitgegeven wordt door de Gezonde School. Dit certificaat kun je alleen halen als je aantoont dat je structureel aandacht besteedt in de lessen en schoolactiviteiten aan welbevinden. Het gaat dan niet alleen om welbevinden van de leerlingen, ook om welbevinden van de medewerkers.

3.2 Diversiteit

De diversiteit in leerlingenpopulatie op onze school is groot. Wij willen dat iedereen leert van verschillende achtergronden en perspectieven. Dat geven wij vorm door de keuzes in schoolactiviteiten of lessen waarin diversiteit aan bod komt. Leerlingen gaan zich beter thuis voelen, de sociale samenhang

vergroot en de leerprestaties nemen toe. We vinden het belangrijk dat leerlingen worden toegerust als burgers in een pluriforme samenleving.

"Veel verschillende achtergronden is leuk, want we leren veel van elkaar" – leerlingen PRO33college

Diversiteit omvat een ruim spectrum aan dimensies. Diversiteit verwijst naar de sociale, culturele en etnische verscheidenheid in de samenleving, naar verschillen tussen schooltaal en thuistaal, naar verschillen in persoonlijke en lichamelijke beleving, naar verschillen in talenten, interesses, bezigheden, zienswijzen en behoeften. Deze vinden we terug bij leerlingen, schoolpersoneel, ouders, opvoeders. Elke klas en elke school is dus multicultureel: overal zijn er verschillen en gelijkenissen te vinden die een grote rol kunnen spelen in de omgang met elkaar. Daarbij is het minstens even belangrijk stil te staan bij de wijze waarop we deze verschillen en gelijkenissen beleven.

Naast het respecteren van elkaars verschillen, is het dus ook van belang dat we leren hoe wij hier mee omgaan en ze te benutten in het leerproces. Omgaan met verschillen is echter leren dat verschillen normaal zijn, gewoon zijn en dus de norm zijn!

Aansluiten op diversiteit vergroot het gevoel van veiligheid op school. Dat geven wij vorm via onze lessen burgerschap, vieringen, specifieke thema lessen, maar zit bovenal in onze basishouding. Kennis van verschillende culturen is daarbij belangrijk. Via onze PRO33academy worden workshops aangeboden, ons aannamenbeleid is gericht op het vergroten van meer diversiteit onder onze medewerkers en wij stellen onze school open voor diverse activiteiten voor de wijk.

3.3 Omgangsregels

Wij houden ons aan bepaalde omgangsregels. Deze regels draaien om veiligheid, acceptatie, respect en vertrouwen. Deze regels zijn er om onacceptabel gedrag te voorkomen en om als basis te dienen bij de klachtenbehandeling en strafmaatregelen.

In het kader van een verplicht pestprotocol hebben wij het omgangsprotocol ontwikkeld. Daarin staat beschreven hoe we een veilig schoolklimaat kunnen neerzetten. We richten ons op versterken van positief gedrag zowel binnen de klassensituatie als daarbuiten.

Wij vinden het belangrijk dat niet alleen leerlingen en medewerkers van PRO33college weten hoe ze met elkaar om moeten gaan, maar dat dat ook voor ouders/verzorgers duidelijk is. Daarom hebben wij een gedragscode opgesteld. Deze wordt in het startgesprek met ouders doorgenomen en ondertekend door zowel de ouders als de school.

➤ Het omgangsprotocol en de omgangsregels staan op Sharepoint in de map beleid.

3.4 Sociale media

Leerlingen zijn actief op sociale media. Daarom krijgen zij een lessencyclus van vier keer aangeboden door een gastdocent, waarbij leerlingen bewust gemaakt worden van hun online gedrag en de mogelijke gevolgen daarvan. In de onderbouw ligt de nadruk op schelden en het verspreiden van belastend materiaal. In de bovenbouw ligt het accent op onveilig afspreken, de verleiding van criminaliteit en het weerstaan van dwang. In alle klassen komt het aanhangen van een sterke stroming door beïnvloeding aan bod. Per groep zal het accent verschillen. Hierbij wordt indien nodig maatwerk geboden. Daarnaast is het belangrijk dat er met de leerlingen gekeken wordt naar hun online talenten en op deze manier de positieve kanten van sociale media te belichten.

De leerlingen hebben een blijvende, actieve ondersteuning van hun omgeving, thuis én school nodig rondom dit thema. Dat houdt in dat niet alleen het coachen van leerlingen belangrijk is, maar ook dat er aandacht moet zijn voor het begeleiden van docenten, buurtwerkers en de wijkagent, zodat zij ook meer onderlegd zullen zijn op dit gebied. Met deze achterliggende gedachte worden het team, wijkagent en de jongerenwerker getraind op het gebied van de

digitale jeugdcultuur in het algemeen en de groepsdynamiek op sociale media in het bijzonder.

Ouders worden in dit traject meegenomen door middel van oudermomenten die op maat aangeboden worden. Daarbij krijgen ouders tips en handvatten aangereikt, waardoor er inzicht en bewustwording ontstaat. Tijdens deze momenten komen onderwerpen aan bod als:

- Wat doen jongeren online en wat doet dat met hen?
- Hoe ga je daar als ouder mee om?
- Als verbieden niet helpt, wat te doen in de opvoeding?

➤ Zodra het beleidsplan Sociale media af, komt dit op Sharepoint in de map beleid.

3.5 Alcohol, roken & drugs

Het gebruik van alcohol, drugs en lachgas is verboden op school. Roken mag alleen buiten het schoolplein. Het ondersteuningsteam ontwikkelt beleid op middelengebruik. Drugsgebruik en lachgas hebben een negatieve invloed op leerprestaties van de leerlingen. Daarnaast neemt het verzuim toe en loopt het risico op criminaliteit in de school toe. PRO33 betreft externe deskundigen om het team en leerlingen te trainen.

➤ Zodra het beleidsplan Sociale media af, komt dit op Sharepoint in de map beleid.

3.6 Seksualiteit

Het ondersteuningsteam ontwikkelt beleid op seksualiteit. In de ontwikkeling naar volwassenheid neemt seksualiteit en relatievorming een belangrijke plek in. Licht verstandelijk beperkte (LVB) jongeren zijn een risicogroep. We richten ons daarom op weerbaarheid (preventie) en kennis en het opbouwen van gezonde liefdesrelaties. Mentoren proberen om signalen over seksueel misbruik op te vangen. Leerlingen die slachtoffer worden van seksueel geweld worden (als het enigszins kan) met behoud van privacy gesteund. We willen daarbij rekening houden met de verschillende culturele en etnische achtergronden van de leerlingen. Taboes over LHBTQI krijgen gerichte aandacht. De wettelijke verplichting van een LHBTQ coördinator wordt in het beleidsplan beschreven. PRO33college handelt in zorgelijke situaties conform de wettelijke regelgeving van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

➤ Zodra het beleidsplan Sociale media af is, komt dit op Sharepoint in de map beleid.

➤ De Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, inclusief afwegingskader, is te vinden op Sharepoint in de map beleid.

3.7 'Opvang' na schokkende gebeurtenis

In het kader van sociaal beleid vraagt de verwerking van een schokkende gebeurtenis aandacht en tijd van de organisatie. Dit houdt in dat van de organisatie verwacht mag worden dat direct en indirect betrokkenen worden geholpen met het op een verantwoorde wijze verwerken van schokkende gebeurtenissen. Een schokkende gebeurtenis is een ervaring die je denken, voelen en handelen voor een korte of langere tijd in kleine of grote mate beïnvloedt. Het is daarnaast een ervaring, waarbij adequate opvang en ondersteuning kan helpen om de ervaring te verwerken en de dagelijkse werkzaamheden weer op te pakken.

In het algemeen is het slachtoffer gebaat bij steun en begrip van de onmiddellijke omgeving en minder bij een overkill aan professionele hulp van anonieme instanties. Aan deze 'omgevingswarmte' moet het schoolbeleid structuur geven. Van de directie wordt verwacht dat deze daarbij initiatief neemt en leiding geeft.

➤ Er wordt een factsheet ontwikkeld. Zodra deze gereed is, wordt deze op Sharepoint gezet.

4. Fysieke veiligheid

4.1 Wet op de arbeidsomstandigheden

In de Wet op de Arbeidsomstandigheden (Arbowet 2017) staat beschreven hoe werkgevers en werknemers een goed arbeidsomstandigheden (of Arbo)beleid moeten voeren voor een gezond, veilig en prettig klimaat voor leerkrachten en leerlingen.

Het bevoegd gezag moet Arbobeleid voeren als onderdeel van het school en onderwijsbeleid. Het beleid is gebaseerd op een op schrift gestelde inventarisatie en evaluatie (RI&E) van de aanwezige risico's op het gebied van de veiligheid, de gezondheid en welzijn in de school. Een plan van aanpak maakt deel uit van de RI&E. De risico-inventarisatie dient op een systematische en gestructureerde wijze te worden uitgevoerd. Ten behoeve van de evaluatie van de vastgestelde risico's moet een hiervoor gecertificeerd bureau worden ingeschakeld.

Dit bureau controleert tenminste of de risico inventarisatie volledig en betrouwbaar is. Daarnaast dienen zij de school te adviseren over de wijze waarop de geconstateerde tekortkomingen kunnen worden opgelost. Ook helpt het ingeschakelde bureau de school bij het stellen van prioriteiten en de volgorde van de te nemen maatregelen. De school is verplicht op basis van deze adviezen een "plan van aanpak" te maken. In het plan van aanpak dienen de doelstellingen, de activiteiten, de beschikbare middelen, de verantwoordelijke personen en een duidelijke tijdsfasering beschreven te zijn.

Jaarlijks wordt bepaald of de risico-inventarisatie en evaluatie nog actueel zijn. De risico inventarisatie en evaluatie (RI&E) dient aangepast te worden als de gewijzigde werkmethoden of werkomstandigheden en professionele dienstverlening daartoe aanleiding geven.

De werkgever dient ervoor te zorgen dat de individuele werknemer kennis kan nemen van de inventarisatie en evaluatie.

De RI&E heeft drie aandachtsgebieden: veiligheid, gezondheid en welzijn. Daarnaast vormt de risico-inventarisatie en evaluatie onder meer de basis voor de organisatie van de bedrijfshulpverlening (BHV). Jaarlijks wordt door de preventiemedewerker van de school een rapportage opgesteld.

4.2 RI&E

De materiële veiligheid van de gebouwen wordt gewaarborgd door eenmaal per vier jaar een Risico Inventarisatie & Evaluatie van het schoolgebouw uit te laten voeren door de Arbodienst, waaruit een Plan van Aanpak (PvA) voortvloeit.

4.3 ARBO

De inventarisatie, evaluatie en het opstellen van het PvA worden door de Arbodienst verzorgd. Het daadwerkelijk aanpakken van de gevonden knelpunten is een verantwoordelijkheid van PRO33college.

4.4 Rollen en taken

Vestigingsdirecteur

De schoolleider is verantwoordelijk voor het Arbobeleid. Via de MR hebben medewerkers instemmingsrecht en inspraakmogelijkheden bij de totstandkoming van het Arbobeleid. Op school is voor de coördinatie een preventiemedewerker aangesteld. De werkzaamheden van de preventiemedewerker zijn vastgelegd in een taakomschrijving.

De schoolleider zorgt voor een verdeling van Arbotaken:

- Opstellen en uitvoeren van het Arbobeleidsplan
- Delegeren van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- Overleg voeren met MR en themaraad;
- Contact onderhouden met de Arbodienst;
- Overeenkomst afsluiten voor de afname van de RI&E;
- Aanstellen van een preventiemedewerker;
- Invulling van bedrijfshulpverlening
- Overleg en informatie van medewerkers en MR;
- Uitvoeren van personeelsbeleid m.b.t. Arbo, verzuim- en re-integratiebeleid, leeftijdsfase bewust personeelsbeleid.
- Aanstellen in- en externe vertrouwenspersonen

Preventiemedewerker

- Coördineren en informatie naar MT, MR team;
- Signaleren van risico's;
- Opstellen / bewaken voortgang plan van aanpak risico;
- Begeleiding risico-inventarisatie / evaluatie;
- Coördinatie bedrijfshulpverlening inclusief de benodigde scholing;
- (Laten) controleren van technische installaties, binnen- en buiten spel/lesmateriaal en bijhouden van een logboek;

Hoofd BHV

- Bijhouden van de ongevallen en incidentregistratie;
- Op (laten) stellen van een ontruimingsplan en vluchtroutes;
- Uit (laten)voeren van een jaarlijkse veiligheidscontrole;
- Jaarlijks uitvoeren van een ontruimingsoefening (incl. evaluatie).

MR, Themaraad

Overleg, advies en/of instemming t.a.v:

- verzuimbeleid;
- personeelsbeleid;
- RI&E bespreken en advies geven;
- plan van aanpak bespreken.

Teamleiders

- Bespreken van Arbo knelpunten in de onder- en bovenbouwoverleggen
- Uitvoering van het veiligheidsbeleid.

Vertrouwenspersoon

- Aanspreekpunt en contactpersoon medewerkers, leerlingen en ouders;
- Informatievoorziening (schoolgids) verwijzen externe vertrouwenspersoon

4.4 Brandveiligheid en ontruiming

Elk jaar worden binnen PRO33college minimaal twee ontruimingsoefeningen gepland. Eén wordt aangekondigd en aan het begin van het schooljaar gehouden. Dit om de nieuwe leerlingen wegwijs te maken en de BHV'-ers de kans te geven om alles van te voren door te nemen. De tweede wordt in het tweede gedeelte van het schooljaar gehouden, maar wordt niet aangekondigd. Beide oefeningen worden geëvalueerd en geregistreerd.

Vanwege het karakter van het praktijkonderwijs, is er veel in- en uitloop van leerlingen en personeel. Bijvoorbeeld om naar stageadressen te gaan of te gaan sporten. Dit betekent dat bij een ontruiming de locatie wordt ontruimd en niet op basis van een bezoekerslijst.

4.6 Cameraprotocol

Bij de ingang van de school, de fietsenstalling en in de openbare gang hangen camera's. De camerabeelden kunnen bekeken worden door de conciërge en door het MT. Door meer toezicht, hopen we op een nog veiligere leeromgeving.

4.7 Toezicht

Tijdens de pauzes zijn er altijd pauzetoezichthouders aanwezig. Veel collega's houden gezamenlijk met de leerlingen pauze. Daarnaast mogen leerlingen van klas 1 en 2 niet van het schoolplein. Voor de oudere leerlingen is dit in de grote pauze wel toegestaan, tenzij blijkt dat de leerling deze vrijheid niet aankan. Tijdens de pauze worden de docenten ondersteund door leerlingen van ALT (Algemeen Leerling Toezicht). Leerlingen helpen met toezicht houden tijdens pauzes, maar ook tijdens schoolfeesten en op het buitenterrein. Deze groep wordt begeleid en aangestuurd door een docent. Leerlingen zijn tijdens hun taak herkenbaar aan een bodywarmer of blouse waarop het ALT logo staat afgedrukt.

Het PRO33college is een actieve school. We vinden het belangrijk dat leerlingen zelfredzaamheid ontwikkelen. We organiseren structureel activiteiten buiten de schoolmuren. Dat vraagt bezinning op hoe we de veiligheid van leerlingen en collega's ondersteunen. We benaderen deze kwestie vanuit twee invalshoeken. We bespreken met elkaar wat we normaal vinden, wat onze norm is. De tweede invalshoek is dat we vast stellen wat haalbaar is en hoe we dat realiseren. Dit vraagt dus om een voorbereiding door het team dat een activiteit organiseert. Het is een vast onderdeel op de agenda. Elke situatie vraagt een eigen aanpak. Het maakt nogal verschil of je met de vijfdejaars een vliegreis naar Italië maakt, of dat je op excursie gaat naar een autoshowroom met werkplaats tijdens een les LOB. We maken een checklist wat voor ons belangrijk is. En dat formuleren we in gedrag wat we willen zien. Gedrag van leerlingen en gedrag van collega's. Ook is het belangrijk dat het duidelijk is wie de leiding heeft. Juist in externe situaties (kamp, excursie, spel- en sportactiviteiten) kom je sneller in niet-alledaagse situaties terecht die om een verstandige benadering vragen.

Onderwijsactiviteiten zijn onderwijstijd. Dat betekent dat de leerlingen zich aan de regels en afspraken van de school moeten houden. Het is wel heel waardevol om de leerlingen te betrekken bij het maken van die regels en afspraken. Zij kunnen daardoor hun verantwoordelijkheid nemen en ontwikkelen daarmee volwassen burgerschapsgedrag.

Voor het toezicht op onze leerlingen zijn we ook afhankelijk van signalering door externen. Het PRO33college wil een netwerkschool zijn. Dat betekent onder meer dat we ons bewust zijn van de positie in de wijk Liendert. We zijn daarom als school betrokken bij het wijkoverleg. Daar komt informatie over veiligheid en onveiligheid in de wijk ook aan de orde. Signalen over drugshandel, drugsgebruik, lachgas worden gedeeld.

De lijntjes met de wijkagenten zijn kort. Zij lopen regelmatig de school binnen. Als dat nodig is zoeken wij zelf contact. De wijkagenten volgen snel op. Zij worden binnen de school ook betrokken voor mediatie, voorlichting en preventie (kluiscontrole).

We halen onze winst uit de informatie van externen. Het ondersteuningsteam deelt signalen van de leerplichtambtenaar en de jeugdarts, de brugfunctionaris of jongerenwerker als het gaat om veiligheid. Informatie vanuit het Veiligheidshuis is belangrijk om negatieve invloed van een leerling in zijn peergroep in te dammen.

Preventie is belangrijk om veiligheid te bieden. We hebben daarom ook mee gedaan aan het onderzoek naar invoering van het zogeheten 'IJslands model' dat de gemeente Amersfoort heeft opgezet in het voortgezet onderwijs. Dit heeft er onder andere toe geleid dat wij nu 2 (externe) jongerenwerkers op school hebben.

➤ Het beleid rondom ALT staat op Sharepoint in de map beleid.

5. Interventiebeleid

Ongeoorloofd verzuim

Verzuim is vaak een eerste signaal dat een leerling zich in een onveilige (thuis)situatie bevindt. Het is daarom belangrijk dat er een sluitende verzuimaanpak in de school is. Mentoren kunnen verzuim vroeg signaleren en vaak neemt het verzuim door interventies van aandacht en gesprek af.

Houdt het verzuim aan, dan kan de mentor het verzuim aanpakken, volgens het verzuimprotocol. Zie bijlage verzuimafspraken.

➤ Zodra het verzuimprotocol gereed is, is dit te vinden op Sharepoint in de map beleid.

5.1 Vormen van ongewenst gedrag

PRO33college stuurt op gewenst gedrag. Als er sprake is van ongewenste gedragingen wordt er ingegrepen. Een aantal ongewenste gedragingen behoren tot ontoelaatbaar grensoverschrijdend gedrag. Deze worden in bijlage 1 toegelicht.

PRO33college volgt het landelijke wettelijke privacy beleid. Jongeren van 12 jaar hebben recht op informatie. Jongeren vanaf 16 jaar mogen zelf beslissen of hun ouders/verzorgers worden geïnformeerd. Bij onveilige situaties kiezen we altijd voor het belang van de leerling.

➤ Zie voor een overzicht van vormen van ongewenst gedrag bijlage 1.

5.2 Soorten interventies

Wanneer een leerling ongewenst, ontoelaatbaar gedrag heeft vertoond, zijn er verschillende manieren om daarop te reageren, mede afhankelijk van de ernst en de frequentie van dat gedrag. Het doel daarbij is dat de leerling zich bewust wordt van het ontoelaatbare van zijn gedrag.

➤ Zie voor een overzicht van de verschillende interventies die op PRO33college worden toegepast bijlage 2.

5.3 Schade/herstelgericht werken

Aanvullend op oplossingsgericht werken, dat de basis is van alle pedagogische en didactisch handelen binnen onze school, gebruiken wij herstelrecht wanneer het gaat om het oplossen van conflicten. Dit onderdeel krijgt een plek in het nieuwe schoolplan 2022-2026. Doel is dat in 2026 alle medewerkers de basis kennen en er op school een aantal experts zijn in herstelrecht en dat dit opgenomen is in de standaard werkwijze.

➤ Zie voor een toelichting op herstelgericht werken bijlage 3.

6. Meten, verbeteren en kwaliteitshandhaving

6.1 Incidenten

Het veiligheidsbeleid van PRO33college is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. Indien nodig worden er verbetermaatregelen getroffen worden.

Registreren

We vinden het belangrijk om een voortdurend gesprek te hebben met elkaar over wat een incident is en hoe de persoonlijke beleving daarbij is. Het is van belang op een eenduidige manier te werken zodat iedereen de incidenten op gelijke wijze inschat en registreert. Op dit moment kunnen incidenten in het LVS genoteerd worden in het logboek. Er wordt onderzocht of het mogelijk is om incidenten op een aparte plek binnen het LVS te gaan registreren zodat er ook geaggregeerd kan worden.

Evalueren

We willen toe naar een situatie waarin de geaggregeerde incidentmeldingen periodiek geanalyseerd worden. Uit deze analyse wordt duidelijk wat goed gaat en waar verbeterd kan worden. In het geval van een ernstig incident kan een leergesprek gevoerd worden met de

betrokkenen. Dit gesprek wordt begeleid door een onafhankelijke derde (bv. de kwaliteitsmedewerker). Er wordt gekeken naar het proces voorafgaand aan het incident ('was het incident te voorkomen?'), het handelen tijdens het incident en naar de afwikkeling van het incident ('is er nazorg geweest voor direct en indirect betrokkenen?'). Uit dit gesprek wordt bekrachtigd wat goed ging en gekeken naar wat er een volgende keer nog beter kan.

6.2 Calamiteitenplan

Met een calamiteit wordt een plotselinge, onvoorziene gebeurtenis bedoeld die direct handelen vereist. In dit soort situaties is het van belang om een beperkt aantal duidelijke afspraken te hebben die bij iedereen bekend zijn. Daarom heeft PRO33college negen 'gouden regels' opgesteld.

➤ Zie voor de negen gouden regels bij calamiteiten, bijlage 4

6.3 Onderzoek naar veiligheidsbeleving

ProZO! is het kwaliteitszorgsysteem van, voor en door het praktijkonderwijs. Jaarlijks meten wij de veiligheid van leerlingen. Tweejaarlijks meten wij daarnaast de algemene tevredenheid bij leerlingen en bij ouders. Driejaarlijks meten wij ook de tevredenheid van externe partijen, zoals de stagebedrijven en andere scholen. Binnen ProZO! is sinds 2017 de monitor Sociale Veiligheid geïntegreerd. Hierin worden de volgende onderwerpen gemeten:

- Beleving fysieke en sociale veiligheid
- Aantasting fysieke en sociale veiligheid
- Welbevinden
- Veiligheidsbeleid

Met de afname van deze vragenlijst bij een representatieve groep leerlingen voldoet PRO33college tevens aan zijn wettelijke verplichting om deze monitor Sociale Veiligheid jaarlijks af te nemen.

Na afname van de ProZO! wordt een analyse gemaakt het MT, de kwaliteitsmedewerker en een aantal betrokken medewerkers. Er wordt doorgaans gekozen om op één specifiek punt verder in te zoomen, door bijvoorbeeld een verdiepend kwalitatief onderzoek. Op basis daarvan wordt een verbeteractie gekozen.

6.4 Klachtenprocedure

Omdat PRO33college een samenwerkingschool is van twee besturen, werken wij ook met twee verschillende klachtenregelingen.

➤ Voor de klachtenregeling van de Meerwegen Scholengroep zie: <https://www.meerwegen.nl/wp-content/uploads/2020/04/Klachtenregeling-Meerwegen-scholengroep-2019.pdf>

➤ Voor de klachtenregeling van de Onderwijsgroep Amersfoort zie: <https://www.onderwijsgroepamersfoort.nl/organisatie/regelingen-gmr/219-klachtenregeling-onderwijsgroep-amersfoort-1/file>

7. Organisatie

Rol in veiligheidsbeleid	Functie	Medewerker in schooljaar 2021-2022
Coördinator welbevinden	Zorgcoördinator	Stephanie Gilkes
Vertrouwenspersoon	Mentor	Pjotr Bijsterbosch Els Mulder
BHV medewerkers	Conciërge Conciërge Praktijkdocent Praktijkdocent Praktijkdocent Praktijkdocent Mentor Mentor Mentor	Ferry Serhalawan Geurmany Nicasia Werner Teerink Maurice Jeuster Paul Kneulman Kathinka van Ree Hanny Snijders Albert Koster Els Mulder
Preventiemedewerker	Mentor	Els Mulder
AVG functionaris	Secretaresse	Yvette Boekhout
Veiligheidscoördinator	Teamleider ondersteuning	Geke Niemijer

Bijlage 1: Vormen van ontoelaatbaar gedrag

Vernieling en vandalisme

Omschrijving: Vernieling kan zich richten op een specifiek benadeelde dan wel een toevallig benadeelde. Zeker als de vernieling zich richt op een bewust gekozen slachtoffer, zal aandacht besteed moeten worden aan de achtergrond van de vernieling. Bij eenvoudige vernieling kan de school het gedrag zelf bestraffen.

Maatregel: Informeren ouders/verzorgers van dader en slachtoffer. Dader(s)/(ouders/verzorgers) schriftelijk aansprakelijk stellen voor de geleden schade. Indien het strafbare feit dit vereist, de politie in kennis stellen en de verdachte aan de politie overdragen. Eventuele getuigen worden ter beschikking van de politie gehouden. Het slachtoffer wordt indien nodig door de school ondersteund bij het doen van aangifte.

Verbale agressie

Omschrijving: Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal/schriftelijk bedreigen, intimideren, beledigen, kleineren of discrimineren en/of uitschelden van een persoon.

Als verbaal geweld niet gepaard gaat met bedreiging/intimidatie en het niet structureel is, handelt de school dit zelf af. Als herhaaldelijk of structureel verbale agressie plaatsvindt, kan de politie ingeschakeld worden.

Slachtoffers van verbaal geweld zijn vaak bang om melding te doen, uit angst voor represailles. Isolement en spijbelen kan het gevolg zijn. Zowel preventief als repressief optreden van de schoolleiding is noodzakelijk. Er zal een duidelijk signaal naar de dader uitgaan.

Maatregel: Ouders/verzorgers van dader en slachtoffer op de hoogte brengen. Indien het strafbare feit dit vereist, de politie in kennis stellen/of in overleg treden en eventueel de verdachte aan de politie overdragen. Eventuele getuigen worden ter beschikking van de politie gehouden. Het slachtoffer wordt indien nodig door de school ondersteund bij het doen van aangifte.

Binnen de school wordt gezorgd voor begeleiding van het slachtoffer, eventueel met behulp van derden. Eventueel slachtofferhulp inschakelen via de politie.

Fysieke intimidatie en agressie

Omschrijving: Het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van een ander. Hierbij kan zonder of met reden opzettelijk pijn of letsel worden veroorzaakt.

Als het fysieke geweld een lichte mishandeling is, regelt de school zelf de bestraffing. Is er sprake van letsel, structureel agressief gedrag en/of groepsoptreden bij agressief gedrag, dan moet de politie worden ingeschakeld. Het slachtoffer moet zich gesterkt en gesteund voelen door preventief en repressief optreden van de school, want slachtoffers van geweld zijn vaak bang voor represailles. Deze vorm van agressie mag nooit getolereerd worden.

Maatregel: Ouders/verzorgers van dader en slachtoffer informeren. Politie in kennis stellen en indien het strafbare feit dit vereist, de verdachte aan de politie overdragen. Eventuele getuigen worden ter beschikking van de politie gehouden. Het slachtoffer wordt indien nodig door de school ondersteund bij het doen van aangifte. Binnen de school wordt gezorgd voor begeleiding van het slachtoffer en betrokken medewerker(s). Eventueel slachtofferhulp inschakelen via de politie.

Wapenbezit

Omschrijving: De school ziet als wapenbezit: het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter dragen van een wapen of die eenvoudig kunnen worden aangewend als wapen. Ook voorwerpen die een relatie met het onderwijs hebben (schroevendraaiers, beitels etc.) wanneer zij worden aangetroffen buiten het onderwijsproces.

De school verbiedt in het gebouw en op het schoolterrein elke vorm van wapenbezit of wapengebruik. In het geval dat de school kennis heeft, dan wel een redelijk vermoeden dat een leerling een wapen binnen het schoolgebouw heeft, zal dit voorwerp worden afgenomen en worden overgedragen aan de politie. Hiertoe onderhoudt de school contacten met de wijkagent.

Maatregel: Informeren ouders/verzorgers van de leerling. Indien het strafbare feit dit vereist, de politie in kennis stellen en de verdachte aan de politie overdragen. Eventuele getuigen worden ter beschikking van de politie gehouden. Politie eventueel via de contactpersoon op de hoogte houden.

Seksuele intimidatie

Omschrijving: We verstaan hieronder: ongewenst seksueel getinte aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag. Dit gedrag vindt plaats binnen of in samenhang met de onderwijssituatie. Dit gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor de betrokkenen. Voor leerlingen kan dit betekenen dat ze slechter presteren, psychische problemen krijgen of van school gaan. Seksuele intimidatie kan een heel scala van handelingen omvatten, zoals het door de ander niet gewenst knuffelen, op schoot nemen, handtastelijkheden, tegenaan gaan staan, moedwillig botsen. Het kan ook verbaal geuit worden zoals: seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, schuine moppen, opmerkingen over kleding en uiterlijk enz. Tevens kan seksuele intimidatie ook door non-verbaal gedrag worden geuit zoals: staren, gluren, lonken, enz. Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een klacht indienen, al dan niet met hulp van de leerkracht of de vertrouwenspersoon. In de klachtenregeling van de school zijn daarvoor de vereiste procedures vastgelegd.

Maatregel: Voorvallen van seksuele intimidatie melden bij de directie of vertrouwenspersoon. De school bezit een klachtenprocedure waarnaar gehandeld wordt. Informeren ouders/verzorgers en een gesprek arrangeren. Bij ontucht met een "aan de zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige" is geen klacht van het slachtoffer nodig. Het bevoegd gezag kan zelf ook aangifte doen.

Diefstal en verduistering

Omschrijving: Het zich wederrechtelijk toe-eigenen van andermans eigendom. Dit kan in allerlei vormen en gradaties plaatsvinden. Er kan sprake zijn van een kleine diefstal, maar ook van afpersing met geweld.

Wanneer bij een incidentele kleine diefstal schadevergoeding of teruggave van het gestolen goed kan worden bereikt, gaat de school dit zelf via interne maatregelen oplossen. Als het gaat om herhaling, diefstal met geweld, afpersing en als het gestolen goed een grote waarde vertegenwoordigt, moet de politie worden gewaarschuwd en de verdachte aan de politie worden overgedragen.

Maatregel: Informeren ouders/verzorgers dader en slachtoffer.

Bemiddeling in teruggave/schadevergoeding. Indien het strafbare feit dit vereist de politie in kennis stellen en de verdachte aan de politie overdragen.

Eventuele getuigen worden ter beschikking van de politie gehouden. Het slachtoffer wordt indien nodig door de school ondersteund bij het doen van aangifte.

Drugsgebruik en/of -bezit

Omschrijving: Het in bezit hebben van drugs, alsook het handelen en verstrekken van drugs in en rond de school (schoolterrein), is absoluut verboden.

Drugs en onderwijs gaan niet samen. Aan de ene kant tast drugsgebruik of drugsbezit het leefklimaat binnen de school aan, en anderzijds is het een directe bedreiging voor de onderwijsdoelstellingen. Drugsstoffen hebben invloed op het bewustzijn en worden om die reden vaak gebruikt. Bij verslaving treedt een geestelijke en lichamelijke afhankelijkheid op. Als een leerling drugs binnen het schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht, zal deze worden afgenomen en aan de politie worden overgedragen.

De school maakt een onderscheid in hard- en softdrugs.

Maatregel:

Bij het in bezit hebben en/of gebruik van softdrugs:

- altijd een gesprek met de leerling
- altijd duidelijke afspraken met de leerling
- altijd een gesprek met ouders/verzorgers

Bij het dealen van softdrugs in of bij de school:

- altijd een gesprek met de leerling
- altijd een gesprek met ouders/verzorgers
- altijd contact opnemen met de politie
- schorsing volgt

Bij het in bezit hebben en/of gebruik van harddrugs:

- altijd een gesprek met de leerling
- altijd een gesprek met ouders/verzorgers
- schorsing en hulpverlening opstarten

Bij dealen in harddrugs:

- ouders/verzorgers bellen
- altijd contact opnemen met de politie
- verwijdering volgt

Alcoholbezit en/of -gebruik

Omschrijving: Alcohol en onderwijs gaan niet samen. Alcoholbezit en/of het gebruik ervan zijn op school en het schoolterrein verboden. Voor de beroepsvorming kan er bij bepaalde gelegenheden een ontheffing gelden.

Maatregel: Informeren ouders/verzorgers en een gesprek arrangeren. In beslag nemen van eventueel voorradige drank en desgewenst overdragen aan de ouders

Vuurwerkbezit en/of vuurwerkhandel

Omschrijving: Het in bezit hebben, ontsteken, verhandelen van vuurwerk is op school, het schoolterrein en in de directe omgeving van school verboden.

Bij het afsteken van vuurwerk in de omgeving van mensen is een reëel gevaar voor letsel aanwezig. Bovendien veroorzaakt ontploffend vuurwerk onrust en geluidsoverlast. Het geven en ontvangen van onderwijs kan hierdoor ernstig belemmerd worden. Bij verdenking van vuurwerk in kluisjes, mag de school de kluisjes van de verdachte leerlingen doorzoeken.

Maatregel: Informeren ouders/verzorgers van de leerling en vuurwerk aan de politie overdragen. Bij herhaling de politie informeren en indien het strafbare feit dit vereist de verdachte aan de politie overdragen. Eventuele getuigen worden ter beschikking van de politie gehouden. Politie eventueel via de contactpersoon op de hoogte houden. Jaarlijks worden de regels afgestemd met politie en het VO in Amersfoort.

Pesten en cyberpesten

Omschrijving: We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. De school hanteert zowel preventieve als curatieve maatregelen om pesten aan te pakken.

Verschillende vormen van pesten:

Verbaal

Vernederen, belachelijk maken; schelden; dreigen; met bijnamen aanspreken en gemene briefjes, mailtjes, sms-jes, appjes schrijven.

Lichamelijk

Trekken aan kleding, duwen en sjorren; schoppen en slaan; krabben en aan haren trekken; wapens gebruiken.

Achternvolgen

Opjagen en achterna lopen; in de val laten lopen, klem zetten of rijden en opsluiten, stalken

Digitaal

Anonieme berichten versturen whats app, schelden roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happyslaping en het versturen van een emailbom.

Maatregel: in het omgangsprotocol voor medewerkers staat een stappenplan ter afwikkeling van pesten. Iedere medewerker heeft dit in zijn bezit.

Bijlage 2: Soorten interventies bij ongewenst ontoelaatbaar gedrag

1. Gesprek

Met de leerling wordt een gesprek gevoerd over het ontoelaatbare gedrag. Dit heeft als doel dat de leerling zich bewust wordt van het ontoelaatbare van zijn gedrag.

2. De klas uit sturen

Een leerling kan de klas uitgestuurd worden bij herhaling van ontoelaatbaar gedrag. Wanneer de leerling de klas uitgestuurd wordt, meldt hij zich direct bij een teamleider. De betrokken docent draagt zorg voor de registratie in Presentis.

3. Gesprek met ouders/verzorgers, zorgcoördinator/ schoolleiding en eventueel de leerkracht

Doel van het gesprek is benadrukken dat het ernstig wordt, dat verbetering noodzakelijk is en met strafmaatregelen afgedwongen gaat worden en dat time out en schorsing kunnen volgen. Onderzoeken of ouders/verzorgers zich in deze aanpak kunnen vinden. Maken van schriftelijke afspraken. Deze worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

Voorgaande drie interventies komen het meest voor. Ze hebben betrekking op grensverleggend, beginnend en hardnekkig ongewenst gedrag. De volgende interventies hebben betrekking op zeer hardnekkig ongewenst gedrag en herhaald grensoverschrijdend gedrag.

4. Tijdelijk verbod de lessen te volgen

De leerling wordt voor bepaalde tijd de toegang tot de les ontzegd. Een dergelijk besluit kan alleen na overleg en met instemming van het MT genomen worden. Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten, worden de ouders/verzorgers onmiddellijk op de hoogte gebracht en wordt aangegeven wat het traject is.

5. Aanmelding bij het zorgplatform

Als het een leerling betreft die het zorgniveau van de school overstijgt, wordt deze aangemeld bij het zorgplatform. Deze geeft een advies over een kortdurende plaatsing op een andere school (tot 6 weken). De leerling blijft ingeschreven op PRO33college. Om dit te realiseren wordt de omschreven procedure hiervoor gevolgd en het aanmeldingsformulier voor het zorgplatform ingevuld.

6. Schorsing

Bij een volgend ernstig incident wordt de leerling geschorst. De schorsing bedraagt maximaal een week. De wettelijke regeling voor het Bijzonder/Openbaar onderwijs is hierbij van toepassing. De schorsing wordt gemeld bij de leerplichtambtenaar en de inspectie. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag van de school wordt, voorafgaand aan de verwijdering, in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.

- Het besluit van de schorsing wordt mondeling en schriftelijk aan de leerling en ouders/verzorgers bekend gemaakt.
- Schorsing wordt gemeld aan het bevoegd gezag en de leerplichtambtenaar.
- Het bevoegd gezag stelt de inspectie van de schorsing schriftelijk en met opgaaf van redenen in kennis.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen genomen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden. De school maakt een handelingsplan om de leerling hierna goed op te kunnen vangen. Ook andere oplossingen worden onderzocht, zoals plaatsing in een ander onderwijsinstituut.
- De betrokken ouders/verzorgers worden uitgenodigd voor een gesprek over de maatregel. Hierbij worden nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden verkend, waar de mogelijkheden en onmogelijkheden van de opvang van de leerling op school aan de orde komen. MT, mentor, zorgcoördinator en maatschappelijk werk zijn hierbij betrokken.
- Van het gesprek met de ouders/verzorgers wordt een verslag gemaakt wat de ouders voor gezien tekenen. Dit wordt opgeslagen in Presentis.
- Het verslag wordt ter kennisgeving gestuurd aan:
 - Het bevoegd gezag
 - De ambtenaar leerplichtzaken
 - De inspectie onderwijs
- Als de leerling geplaatst wordt op een ander onderwijsinstituut, heeft de betrokken mentor of zorgcoördinator de plicht om in een interval van twee weken contact op te nemen met de betrokken onderwijsinstelling om de ontwikkeling van de leerling te volgen.

7. Definitieve verwijdering

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot definitieve verwijdering, dit conform de WVO artikel 27 lid 1. De wettelijke regeling voor het Bijzonder/Openbaar onderwijs is hierbij van toepassing. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag. Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de vestigingsdirecteur te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders/verzorgers ter kennis wordt gesteld en door de ouders/verzorgers voor gezien wordt getekend.
- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar:
 - de ambtenaar leerplichtzaken;
 - de inspectie onderwijs;
- De definitieve verwijdering gebeurt alleen in overleg met de inspectie. Gedurende dit overleg kan de leerling worden geschorst.
- Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een definitieve verwijdering schriftelijk en met opgaaf van redenen in kennis.
- Het bevoegd gezag stelt de ouders/verzorgers schriftelijk en in een gesprek met opgaaf van redenen over het voornemen tot definitieve verwijdering in kennis. Het vervolgtraject en het definitieve karakter van de verwijdering komen in dit gesprek nadrukkelijk aan de orde.
- Ouders/verzorgers kunnen binnen zes weken schriftelijk bezwaar maken bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag moet daarna binnen vier weken

opnieuw beslissen nadat de leerling en, als deze nog geen 18 jaar is, ook zijn ouders de gelegenheid hebben gehad te worden gehoord.

- Het bevoegd gezag neemt, na de leerling en de ouders/verzorgers te hebben gehoord en hen inzage in de adviezen en rapporten te hebben gegeven, een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk, nadat een ander onderwijsinstituut is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.

Bijlage 3: Schade/herstelgericht werken

Herstelrecht

Herstelrecht (Restorative Justice) is afgeleid van de manier waarop de Maori's in Nieuw Zeeland conflicten oplosten, waarbij de focus vooral was gericht op herstel van de aangerichte schade en van de verstoorde relatie. Sociaal-emotionele binding en harmonie was daarin belangrijker dan afwijzing van de dader(s). Restorative Justice wordt omschreven als een proces dat bij een speciale overtreding van de gedragsregels voor zover mogelijk, alle belanghebbenden betreft bij het gezamenlijk vaststellen en benoemen van de schade, de behoeften en de verplichtingen, met als doel genoegdoening en herstel van de relatie.

Als school gaan wij ervan uit dat conflicten of overschrijding van normen weliswaar het schoolklimaat verstoren, maar dat strafmaatregelen alleen geen garantie bieden voor een goede aanpak van de problematiek. Uiteraard zijn schoolregels er niet voor niets en iemand die ze overtreedt moet de straf krijgen die daarvoor staat. Dat schept duidelijkheid en structuur.

Maar daarmee is het probleem vaak niet opgelost. Er is schade ontstaan, die materieel, fysiek en emotioneel kan zijn. Zowel voor de dader, het slachtoffer en andere betrokkenen kan die schade nieuwe kansen, een nieuwe start in de weg staan en een bron zijn voor nieuwe conflicten.

Herstelrecht gaat daarin een stap verder dan strafrecht en besteedt vooral aandacht aan herstel van de verhoudingen.

Basisvragen daarbij zijn:

- Wat gebeurde er precies?
- Wat dacht je op dat moment?
- Wat vind je er nu van?
- Wie is of zijn er door het gebeurde beschadigd, benadeeld, en hoe? (voor degene die wordt aangesproken op zijn gedrag)
- Wat is het ergste voor jou? (voor de benadeelde)
- Wat is nodig om dat te herstellen?

Uitgangspunten vanuit Herstelrecht zijn:

- Normoverschrijdend gedrag is een aantasting van het welbevinden van een persoon of groep door één of meerderen i.p.v. alleen een overtreding van de regels.
- Niet de schuldvraag, maar de probleemoplossing staat centraal. Benoemen van gevoelens en behoeften door betrokkenen staat voorop en onderzoeken hoe daaraan tegemoet te komen.
- Alle betrokkenen zoeken samen naar een bevredigende oplossing.
- Herstel van wat is aangericht staat voorop. Doel is alle partijen genoegdoening te geven, verzoening en groei van verantwoordelijkheidsbesef voor de toekomst.
- Dader en daad worden losgekoppeld. Normoverschrijdend gedrag creëert een conflict tussen personen, waaruit door iedereen geleerd kan worden.
- Herstel van pijn/schade die geleden is of de relatie die verstoord is, staat voorop, waarbij de daad en niet de dader veroordeeld wordt.
- Alle betrokkenen worden aangemoedigd aan herstel mee te werken, waardoor ieder er sterker uitkomt.
- De dader wordt beoordeeld op het besef van de gevolgen van zijn daad, het nemen van verantwoordelijkheid daarvoor, het inzien van de consequenties van zijn keuzes en het meedenken over herstel van de aangerichte materiële, fysieke of relationele schade.

Herstelrecht lijkt in naam alleen nodig te zijn als er iets te herstellen valt, reactief. Het is echter ook een proactief of preventief model waarbij de nadruk ligt op het relatiecontract: Afspraken maken in Vredestijd: hoe gaan we met elkaar om? Dit komt voor het inhoudelijke contract: wat gaan we leren.

Daarbij horen de volgende vragen:

- Wat kan ik er aan bijdragen dat jullie het beste uit jezelf halen?
- Wat ga jij doen om dit schooljaar het beste uit jezelf te halen?
- Wat kunnen klasgenoten eraan bijdragen dat dit een geweldig schooljaar wordt?
- Wat doe jij wanneer het niet goed gaat?
- Wat doe je wanneer je je zorgen maakt om een medeleerling?

Dit alles vanuit de gedachte dat het 'vervelende' gedrag van leerlingen meestal voortkomt uit onvervulde behoeften, dat die behoeften heel normaal zijn, leerlingen vaak nog niet weten hoe ze die op een goede manier kunnen vervullen en onze taak als docent is ze daarbij te helpen.

Bijlage 4: Negen gouden regels bij calamiteiten

Je kunt nooit een draaiboek maken voor elke situatie, omdat die per definitie onvoorzien is. Een paar basisregels zijn belangrijk om te weten. We bedoelen met een calamiteit een plotselinge, onvoorziene gebeurtenis die direct handelen vereist.

DE 9 GOUDEN REGELS BIJ CALAMITEITEN

1. Alleen samen zorgen we voor een veilige omgeving.
2. PRO33alert? Kijk op je werkapp!
3. MT lid regelt 112 melding.
4. Bij oploop agressor isoleren, toeschouwers wegsturen.
5. Benader zo lang het kan alle partijen de-escalerend. Bewaar de rust.
6. Eigen veiligheid voorop.
7. Communicatie pers alleen via MT.
8. Fysiek ingrijpen alleen als de veiligheid (van jezelf of de ander) in gevaar komt. Kies eerst voor extra hulp.
9. Bij gevaar van buiten, deuren en hekken dicht.